

Число ся наричя *тѣкмо*, *четно* (чифтъ), ако е произлѣзло отъ число 2, вземено нѣколко пѣти. Таковы числа ся окончавать на 0, 2, 4, 6, 8. Напримѣръ 378, 410, 3716 сѣ числа тѣкмы. Всичкы други числа, кои-то ся окончавать на 1, 3, 5, 7, 9, наричять ся *лихы* (нетѣкмы, текъ).

Общи бѣлѣзи за дѣлимости на цѣлы числа.

62. *Всякой сборъ ся дѣли безъ остаткѣ на това число, на кое-то ся дѣлять тѣкмо и вси неговы събираемы числа отдѣлно.*

Напримѣръ числа 288, 432, 576 дѣлять ся на 12, зашто $288 : 12 = 24$, $432 : 12 = 36$, $576 : 12 = 48$, т. е. число $288 = 12 \times 24$, число $432 = 12 \times 36$, а число $576 = 12 \times 48$; то и сборъ-тъ имъ $288 + 432 + 576 = 1296$ ще ся раздѣли на 12 безъ остаткѣ. Зашто 1296 състои отъ число 12, вземено 24 пѣти, и отъ сѣще-то число 12, вземено 36 пѣти, и още пакъ отъ сѣще-то число 12, вземено 48 пѣти; слѣдоват. то състои отъ $24 + 36 + 48 = 108$ събираемы, отъ кои-то всяко е равно съ 12, или: сборъ 1296 състои отъ число 12, вземено 108 пѣти, та зато трѣбва да ся раздѣли на 12.

63. *Всяко число, кое-то дѣли безъ остаткѣ единъ отъ множителы-ты на дадено произведеніе, то сѣще-то число ще раздѣли и дадено-то произведеніе безъ остаткѣ.*

Напр. произведеніе 15×4 ще ся раздѣли на 5, зашто неговый множитель 15 ся дѣли на това число. Това ся види оттукъ, че $15 \times 4 = 15 + 15 + 15 + 15$; а зашто-то всичкы чѣсти 15, 15, 15, 15 ся дѣлять на 5, то и цѣло-то 15×4 ще ся раздѣли на 5. И така нахождамы

$$15 \times 4 : 5 = 60 : 5 = 12$$

64. *Ако двѣ каквы-да-былы числа ся дѣлять безъ остаткѣ на каквъ-да-было дѣлитель, то и разлика-та на дадены-ты числа трѣбва да ся раздѣли на тоя дѣлитель.*

За примѣръ за вземемъ за разликѣ $629 - 323 = 306$, а за дѣлитель 17. Тукъ $629 : 17 = 37$ и $323 : 17 = 19$ т. е. число 629 съдържи 37 събираемы 17, а число 323 е равно съ сборъ отъ 19 пакъ такывы събираемы; слѣд. раз-